

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات و

نوآوری های ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه

متعلق به دانشگاه رازی است.

دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته ی تربیت بدنی و علوم
ورزشی گرایش رفتار حرکتی

عنوان پایان نامه

تلفیق درس تربیت بدنی با دروس ریاضی و جغرافیا

اساتید راهنما:

دکتر بهرام یوسفی

دکتر سعید صادقی بروجردی

نگارش:

فاطمه اسدیان

مهرماه ۱۳۸۹

Faculty of Physical Education and Sport science

M .A .Thesis

Title of the Thesis

Integrating physical education with math and geography

By:

Fatemeh Asadian

Evaluated and approved by thesis committee: As .....

Supervisor, Dr B. Yousefi, Assoc. Prof. of Sport management .....

Supervisor, Dr S. Sadeghi Boroujerdi, Assoc. Prof. of Sport managemen .....

Internal Examiner, Dr A. Heirani , Assist. Prof. of Motor Bihavior .....

External Examiner, Dr D. Sheikh Al Eslami, Assist. Prof. of Sport Physiology .....

September 2010

دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته ی تربیت بدنی و علوم ورزشی
گرایش رفتار حرکتی توسط

فاطمه اسدیان

عنوان پایان نامه

تلفیق درس تربیت بدنی با دروس ریاضی و جغرافی

در تاریخ ۱۳۸۹/۷/۳ توسط هیأت داوران زیر بررسی و با درجه به تصویب نهایی رسید.

۱- استاد راهنما	دکتر بهرام یوسفی	با مرتبه ی علمی دانشیار	امضاء
۲- استاد راهنما	دکتر سعید صادقی بروجردی	با مرتبه ی علمی دانشیار	امضاء
۳- استاد داور داخل گروه	دکتر علی حیرانی	با مرتبه ی علمی استادیار	امضاء
۴- استاد داور خارج از گروه	دکتر داریوش شیخ الاسلامی	با مرتبه ی علمی استادیار	امضاء

چکیده:

هدف تحقیق: هدف از تحقیق حاضر عبارت است از اثربخشی تلفیق درس تربیت بدنی با دروس ریاضی و جغرافی در یادگیری در مقایسه با روش سنتی آموزش ریاضی و جغرافی. **روش تحقیق:** تعداد ۱۵۳ دانش آموز دختر سال اول راهنمایی به شیوه ی تصادفی خوشه ای از بین دانش آموزان مقاطع راهنمایی شهرستان کرمانشاه انتخاب شدند و به طور تصادفی به دو گروه تجربی و کنترل تقسیم شدند. برای جمع آوری اطلاعات در تحقیق حاضر از آزمون معلم ساخته که شامل کلیه ی حیطه های یادگیری شناختی بلوم بود، در گروه های تجربی و کنترل و از فرم نظرسنجی، جهت مقایسه تغییرات علاقه مندی دانش آموزان به درس ریاضی، قبل و پس از اجرای تلفیق درس تربیت بدنی با آن درس استفاده شد. محاسبه ثبات درونی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ تعیین شد و روایی محتوایی آن را ۵ تن از اساتید تأیید کردند. روش های آماری مورد استفاده آزمون های t دو گروه مستقل و مک نمار می باشد. **نتایج:** نتایج نشان داد که تلفیق درس تربیت بدنی با درس ریاضی و جغرافی تأثیر معناداری بر یادگیری شناختی و حیطه های آن در این دروس و علاقه مندی دانش آموزان به آن ها در دانش آموزان این جامعه دارد ($P < 0/05$).

بحث و نتیجه گیری: براساس یافته های این پژوهش گروه تجربی که ریاضی و جغرافی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش دیدند نسبت به گروه کنترل که درس ریاضی و جغرافی را به شیوه سنتی آموزش دیدند، در یادگیری شناختی دروس ریاضی و جغرافی و حیطه های آن ها موفق تر بودند و توانستند به سطوح بالاتری از تفکر و یادگیری دست یابند. همچنین این برنامه باعث افزایش علاقه ی دانش آموزان به دروس ریاضی و جغرافی شد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول
۲	۱-۱ مقدمه
۳	۲-۱ بیان مسئله
۵	۳-۱ اهمیت و ضرورت تحقیق
۶	۴-۱ اهداف تحقیق
۸	۵-۱ فرضیه ها
۱۰	۶-۱ محدودیت ها
۱۰	۷-۱ تعریف واژه ها و اصطلاحات فنی
۱۳	فصل دوم
۱۴	۱-۲ مقدمه
۱۴	۲-۲ پیشینه ی برنامه ی آموزشی تلفیقی
۱۵	۱-۲-۲ تعریف تلفیق برنامه ی آموزشی
۱۷	۲-۲-۲ تاریخچه ی مختصری از تلفیق برنامه ی آموزشی
۱۹	۳-۲-۲ اهمیت تلفیق برنامه ی آموزشی
۱۹	۳-۲ ویژگی های درس تربیت بدنی
۲۱	۱-۳-۲ عناصر اصلی آموزش یا تربیت حرکتی و ورزشی
۲۱	۱-۳-۲-۱ فرآیند
۲۲	۲-۳-۲ میانجی
۲۲	۳-۳-۲ نتیجه
۲۳	۴-۲ ویژگی های دانش آموزان دوره راهنمایی و نظری
۲۳	۱-۴-۲ ویژگیهای جسمانی و حرکتی
۲۶	۲-۴-۲ ویژگیهای شناختی و ذهنی
۲۷	۳-۴-۲ ویژگیهای عاطفی- اجتماعی
۳۰	۵-۲ تلفیق درس تربیت بدنی با سایر دروس
۳۱	۱-۵-۲ مزایای تلفیق درس تربیت بدنی با دروس دیگر
۳۲	۶-۲ ادبیات تحقیق

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳۹.....	فصل سوم.....
۴۰.....	۱-۳ مقدمه.....
۴۰.....	۲-۳ روش تحقیق.....
۴۰.....	۳-۳ جامعه آماری.....
۴۱.....	۴-۳ نمونه آماری.....
۴۱.....	۵-۳ متغیرهای تحقیق.....
۴۱.....	۶-۳ ابزار جمع آوری اطلاعات.....
۴۲.....	۷-۳ روش اجرا.....
۴۵.....	۸-۳ شیوه نمره گذاری.....
۴۵.....	۹-۳ روش های آماری.....
۴۶.....	فصل چهارم.....
۴۷.....	۱-۴ مقدمه.....
۴۸.....	۲-۴ اطلاعات توصیفی مربوط به نمرات یادگیری شناختی و حیطه های آن در درس ریاضی دانش آموزان گروه تجربی.....
۴۸.....	۳-۴ اطلاعات توصیفی مربوط به نمرات یادگیری شناختی و حیطه های آن در درس ریاضی دانش آموزان گروه کنترل.....
۴۸.....	۴-۴ اطلاعات توصیفی مربوط به نمرات یادگیری شناختی و حیطه های آن در درس جغرافی گروه تجربی.....
۴۹.....	۵-۴ اطلاعات توصیفی مربوط به نمرات یادگیری شناختی و حیطه های آن در درس جغرافی گروه کنترل.....
۵۰.....	۶-۴ فرضیه اول.....
۵۰.....	۷-۴ فرضیه دوم.....
۵۱.....	۸-۴ فرضیه سوم.....
۵۲.....	۹-۴ فرضیه چهارم.....
۵۳.....	۱۰-۴ فرضیه پنجم.....

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵۳.....	۱۱-۴ فرضیه ششم.....
۵۴.....	۱۲-۴ فرضیه هفتم.....
۵۴.....	۱۳-۴ فرضیه هشتم.....
۵۵.....	۱۴-۴ فرضیه نهم.....
۵۵.....	۱۵-۴ فرضیه دهم.....
۵۶.....	۱۶-۴ فرضیه یازدهم.....
۵۷.....	۱۷-۴ فرضیه دوازدهم.....
۵۷.....	۱۸-۴ فرضیه سیزدهم.....
۵۸.....	۱۹-۴ فرضیه چهاردهم.....
۵۹.....	۲۰-۴ فرضیه پانزدهم.....
۶۰.....	۲۱-۴ فرضیه شانزدهم.....
۶۱.....	۲۲-۴ فرضیه هفدهم.....
۶۲.....	۲۳-۴ فرضیه هجدهم.....
۶۳.....	فصل پنجم.....
۶۴.....	۱-۵ مقدمه.....
۶۴.....	۲-۵ نتایج کلی تحقیق.....
۶۵.....	۳-۵ بحث و نتیجه گیری.....
۷۰.....	۴-۵ پیشنهادات.....
۷۰.....	۱-۴-۵ پیشنهادات برخاسته از تحقیق.....
۷۰.....	۲-۴-۵ پیشنهاداتی برای تحقیقات آینده.....
۷۱.....	منابع.....

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۴-۱	اطلاعات توصیفی مربوط به نمرات یادگیری شناختی و حیطه های آن در درس ریاضی دانش آموزان گروه تجربی.....۴۹
۴-۲	اطلاعات توصیفی مربوط به نمرات یادگیری شناختی و حیطه های آن در درس ریاضی دانش آموزان گروه کنترل.....۴۹
۴-۳	اطلاعات توصیفی مربوط به نمرات یادگیری شناختی و حیطه های آن در درس جغرافی گروه تجربی.....۵۰
۴-۴	اطلاعات توصیفی مربوط به نمرات یادگیری شناختی و حیطه های آن در درس جغرافی گروه کنترل.....۵۰
۴-۵	نتایج آزمون آدوگروه مستقل نمرات درس ریاضی دو گروه تجربی و کنترل..... ۵۱
۴-۶	نتایج آزمون آدوگروه مستقل نمرات درس جغرافی دو گروه تجربی و کنترل..... ۵۱
۴-۷	نتایج آزمون آدوگروه مستقل سطح دانش درس ریاضی دو گروه تجربی و کنترل..... ۵۲
۴-۸	نتایج آزمون آدوگروه مستقل سطح فهم درس ریاضی دو گروه تجربی و کنترل..... ۵۳
۴-۹	نتایج آزمون آدوگروه مستقل سطح کاربرد درس ریاضی دو گروه تجربی و کنترل..... ۵۴
۴-۱۰	نتایج آزمون آدوگروه مستقل سطح تحلیل درس ریاضی دو گروه تجربی و کنترل..... ۵۴
۴-۱۱	نتایج آزمون آدوگروه مستقل سطح ترکیب درس ریاضی دو گروه تجربی و کنترل..... ۵۵
۴-۱۲	نتایج آزمون آدوگروه مستقل سطح ارزشیابی درس ریاضی دو گروه تجربی و کنترل..... ۵۶
۴-۱۳	نتایج آزمون آدوگروه مستقل سطح دانش درس جغرافی دو گروه تجربی و کنترل..... ۵۶
۴-۱۴	نتایج آزمون آدوگروه مستقل سطح فهم درس جغرافی دو گروه تجربی و کنترل..... ۵۷
۴-۱۵	نتایج آزمون آدوگروه مستقل سطح کاربرد درس جغرافی دو گروه تجربی و کنترل..... ۵۷
۴-۱۶	نتایج آزمون آدوگروه مستقل سطح تحلیل درس جغرافی دو گروه تجربی و کنترل..... ۵۸
۴-۱۷	نتایج آزمون آدوگروه مستقل سطح ترکیب درس جغرافی دو گروه تجربی و کنترل..... ۵۹
۴-۱۸	نتایج آزمون آدوگروه مستقل سطح ارزشیابی درس جغرافی دو گروه تجربی و کنترل..... ۵۹
۴-۱۹	جدول توصیفی یادگیری معنادار درس ریاضی دو گروه تجربی و کنترل..... ۶۰
۴-۲۰	نتایج آزمون آدوگروه مستقل در یادگیری معنادار درس ریاضی دو گروه تجربی و کنترل..... ۶۰
۴-۲۱	جدول توصیفی یادگیری معنادار درس جغرافی دو گروه تجربی و کنترل..... ۶۱
۴-۲۲	نتایج آزمون آدوگروه مستقل نمرات درس جغرافی دو گروه تجربی و کنترل..... ۶۱

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۶۱.....	۲۳-۴ اطلاعات توصیفی علاقه به درس ریاضی در قبل و پس از تلفیق با درس تربیت بدنی.....
۶۱.....	۲۴-۴ نتایج آزمون مک نمار علاقه به درس ریاضی ، قبل و پس از تلفیق با درس تربیت بدنی.....
۶۲.....	۲۵-۴ اطلاعات توصیفی علاقه به درس جغرافی در قبل و پس از تلفیق با درس تربیت بدنی.....
۶۲.....	۲۶-۴ نتایج آزمون مک نمار علاقه به درس جغرافی ، قبل و پس از تلفیق با درس تربیت بدنی.....

فصل اول

طرح تحقیق

۱-۱ مقدمه

آموزش، یکی از ارکان مهم تغییر و تحول در هر جامعه ای می باشد. آموزش مناسب می تواند موجب تولید علم و نوآوری شود و آموزش نامناسب، می تواند به از بین رفتن استعدادها و خلاقیت منجر شود. (۴۲) هدف اولیه ی آموزش و پرورش این است که به دانش آموزان در کسب دانش و مهارت های لازم جهت حل کردن مسائلی که در زندگی روزمره ی آنها اتفاق می افتد، کمک کند. (۶۵) از آنجا که محتوای برنامه ی درسی مدارس پاسخ گوی نیازها و سؤالات دانش آموزان امروز نیست، مسائل روز جامعه و جهان در برنامه ریزی درسی گنجانده نشده اند و دانش آموزان دوره ی راهنمایی تحصیلی در آستانه ی ورود به جامعه و تعاملات اجتماعی قرار دارند، لذا ضرورت توجه به اصلاح برنامه ی آموزشی بیش از پیش، احساس می شود. یکی از مهم ترین شیوه هایی که در راستای تحقق این هدف بسیار مورد توجه متخصصان قرار گرفته است، تلفیق برنامه ی آموزشی است. (۶۷،۵۷،۶۵)

برنامه ی آموزشی تلفیق شده از حدود قرن نوزدهم وجود داشته است و اینک بار دیگر پیشنهاد

اصلاحات برنامه ی آموزش و پرورش در کشورهای پیشرفته شده است. (20)

در دهه ی ۱۹۶۰، مدل های برنامه ی درسی به ویژگی های رشدی دانش آموزان دوره ی راهنمایی

تحصیلی توجه کردند و در نتیجه، تلفیق موضوعات هم زمینه و پایه ی مشترک را هدف قرار دادند. (۲۱)

انجمن ملی مدارس راهنمایی آمریکا در سال ۱۹۹۵ اعلام کرد که به منظور کمک به نوجوانان در معنا

بخشیدن به تجارب زندگی شان و پیوند تجربه های مدرسه با زندگی روزمره ی آنان، لازم است که برنامه ی

درسی، تلفیقی باشد. برنامه ی درسی تلفیقی واقعی، به معلمان و دانش آموزان امکان می دهد که بین تجربه

های آموزشی مدرسه و زندگی واقعی خود ارتباط برقرار کنند. (۲۵،۳۵) در حالیکه دیدگاه موضوعات مجزا

(رشته ای)، دانش آموزان را با مجموعه ی ناپیوسته ای از دانش رها می کند و از انعکاس شیوه ی مبارزه ی

افراد واقعی با مشکلات دنیای واقعی در زندگی آنان، ممانعت به عمل می آورد. (۵۹،۴۸،۱۹)

متخصصان برنامه های تحصیلی اذعان داشته اند که تلفیق برنامه ی آموزشی، جنبه های ارزنده تری از

هر حوزه ی علمی و آمیزه ای از آنها را برجسته می کند و روابط بین حیطه های مختلف درسی را در ایجاد

فهم و درک عمیق در دانش آموزان نسبت به برنامه ی آموزشی بدون تلفیق موضوعات و حیطه ها، آشکار می سازد (۴۷،۲۱،۱۶،۱۲،۶۳،۶۲) و آن ها را به سطوح بالاتر تفکر و به کاربردن موضوعات آموخته شده در زندگی واقعی هدایت می کند. (۴۸،۵۱)

اریکسون (۲۰۰۱)^۱ تصریح کرد که «هدف برنامه ی آموزشی تلفیقی این است که دانش آموزان را به تلفیق تفکراتشان در یک سطح ادراکی از طریق دیدن الگوها و ارتباطات بین ایده های قابل انتقال، ادراکی و موضوع تحت مطالعه وادار کند.» تعداد زیادی از معلمان مشاهده کردند که چگونه یک برنامه ی آموزشی تلفیقی می تواند تمرکز و مشغولیت دانش آموزان را به فعالیت های ادراکی و تفکری، افزایش دهد (۴۸) اجرای برنامه ی آموزشی تلفیق شده، در حیطه های مختلف علمی و در پایه های تحصیلی مختلف صورت گرفته است اما شواهد و مدارک در خصوص تلفیق درس تربیت بدنی با سایر دروس بسیار اندک است و به چند سال اخیر برمی گردد. (۵۰،۵۲،۵۴،۵۵،۶۶)

رویکردهای تلفیق بر اساس درس تربیت بدنی در پی این هستند که با ارائه سازماندهی خاصی از آموزش، فرصتهایی را برای فراگیران فراهم سازند تا با اصول، مبادی، روشها و موضوعات متنوع در قلمروهای متعدد آشنا شوند. و این البته به معنای نفی محاسن و فواید نظامهای رشته ای نیست. رویکرد رشته ای به علت برخورداری از آگاهی سازمان یافته از حقیقت از طریق مفاهیم و الگوهای مربوط و رشد تدریجی و منطبق بر مسیر تعریف شده، اثر اطمینان بخشی بر یادگیرنده دارد.

۲-۱ بیان مسئله

فلسفه ی آموزش در گذشته صرفاً به انتقال مجموعه ای از یک دانش سازمان یافته و یا ایجاد و ارتقاء نظام ارزشی حاکم بر رفتارهای فرد و جامعه محدود می شد که این مهم در چارچوب و برنامه ای برآمده از یک نظام رشته ای با ساختاری مشخص و زنجیره ای نهادینه از مفاهیم روشها و گامهای آموزشی، عملی می شد. (۶۶،۵۱) اما امروزه فلسفه آموزش به بیش از آنچه در گذشته بود توسعه یافته و رویکردهای جدیدی مورد استفاده قرار گرفته که در آنها اهمیت اصلی به شخص انسان داده می شود نه به مسیری که وی طی می کند. در این برنامه ها واقعیتها و نیازهای دنیای جدید در فراسوی ساختار یکسویه نگر رشته ها جستجو شده و جزئی نگری و محدودیتهای تخصصی شدن و تقسیم علوم، نامناسب و مورد انتقاد واقع می شود. (۵۹،۶۷،۵۵)

آشنایی با این رویکردها و چرایی آنها برای برنامه ریزان درسی بویژه در دانشکده ها و مؤسساتی که در پی دستیابی به مرزهای جدید و خلق بایسته های خاص در عرصه علوم بویژه علوم انسانی هستند لازم و کارآمد است. یکی از این رویکردهای موفق که سردمدار اصلاحات برنامه ی آموزشی کشورهای توسعه یافته شده است ، تلفیق برنامه ی آموزشی است (۳۳، ۵۷، ۶۰) که در این تحقیق ، شیوه ی نوپایی از آن به صورت تلفیق درس تربیت بدنی با دروس ریاضی و جغرافیا مورد توجه قرار گرفته است.

تلفیق درس تربیت بدنی با سایر دروس ، به منظور افزایش انگیزش و همکاری بین معلمان و دانش آموزان به عنوان یک استراژی رایج در کشورهای توسعه یافته مدنظر است. (۵۴) این روش، در مدارس ، مدیران ، معلمان و متخصصین دروس مختلف را جهت جست و جو نمودن راه های مختلف برای شناسایی موضوعات در زمینه های متفاوت درسی، مخاطب قرار می دهد و به ایجاد گروه هایی برای همکاری در زمینه های مختلف درسی تشویق می نماید. به این ترتیب هم درک و فهم جدیدی از موضوعات درسی ارائه می دهد و هم اجرای فعالیت های ورزشی را توسعه می بخشد در نتیجه پیشرفت اثربخشی یادگیری و بهبود عمل را در پی دارد. (۳۰) این برنامه در ایران ادبیات ندارد که این مسأله به عنوان یک حفره ی علمی می باشد. برنامه های آموزشی در ایران حول محور حفظ کردن مطالب اجرا می شود که این مطلب هم در خصوص دروسی که بیشتر جنبه ی دانشی دارند مثل جغرافیا و هم در مورد دروسی که در سطوح بالاتری از ادراک قرار دارند مانند درس ریاضی ، مصداق دارد. از طرفی ، شرایط انتقال علوم فراگرفته شده به موقعیتها و نظامهای مختلف در نظام سنتی وجود ندارد. انسان و پیچیدگیهای آن و همچنین طبیعت و ابعاد مختلف آن و فراوانی و گوناگونی رهیافتها، روشها و ابعادی که می توان آنها را در بررسی واقعیت های فیزیکی یا انسانی مورد توجه قرار داد و از سوی دیگر لازمه منطقی رشد و پیشرفت در علوم که به تقسیمات موضوعی و روشی در علوم منجر شده، موجب می شود که دانش سازمان یافته یا علوم متعارف ، به این حالت که در جامعه شاهد آن هستیم ، نتوانند به خوبی بر واقعیت منطبق شده و الگو و آینه ای گویا و شناسنده از آن باشند (۳۰، ۲۲). این عدم پیوند مناسب بین برنامه ی آموزشی و واقعیات زندگی ، باعث بی میلی دانش آموزان به مطالعه ی دروس و حفظ کردن صرف آن ها شده است. (۲۷) همچنین رشد بیش از حد و روز افزون مرزها در علوم موجب تبعاتی شده که نیاز محیط های علمی به برنامه های غیر رشته ای را توجیه و تثبیت کرده است. این تبعات عبارتند از :

— جزئی نگری ، غیر واقع نگری و یکسویه نگری ناشی از مجزا نمودن حیطه های علم

– حاکمیت نوعی بی اطلاعی و بی فایده‌گی هر یک از رشته‌ها نسبت به سایر رشته‌ها و فقدان هرگونه تعامل و تأثیر و تأثر مثبت میان رشته‌ها

– عدم اطلاع و استفاده از مواهب مربوط به جامعیت و سازگاری درونی علم و نادیده انگاشتن دیدگاه کل‌گرایانه

– افزایش کارآمدی علوم در دستیابی به اهداف چند وجهی و گسترده (۳۸،۳۲،۴۸،۵۲)

با توجه به مطالب ذکر شده در بالا، عوامل و بستر موثر در توجه محقق به رویکرد تلفیق درس تربیت بدنی با دروس ریاضی و جغرافیا و عنایت به نظامهای غیر رشته‌ای به علت پاسخ به این سؤالات است:

۱ – آیا تلفیق برنامه‌ی درسی نسبت به شیوه‌ی سنتی، در یادگیری دانش آموزان مفیدتر است؟

۲ – آیا تلفیق برنامه‌ی درسی با محوریت تربیت بدنی می‌تواند در رسیدن دانش آموزان به سطوح بالاتر تفکر و یادگیری معنادار، هم در دروس حیطه‌ی علوم پایه مانند ریاضی و هم در دروس حیطه‌ی علوم انسانی مانند جغرافیا، مؤثر باشد؟

۳ – آیا برنامه‌ی تلفیق درس تربیت بدنی با دروس جغرافیا و ریاضی می‌تواند به افزایش علاقه به این حیطه‌های درسی در دانش آموزان منجر شود؟

۱-۳ اهمیت و ضرورت تحقیق:

در آغاز قرن بیست و یکم هستیم. مردم جهان در حال مواجهه با دنیایی هستند که در حال تجربه‌ی تغییرات سریع و شدید به علت پیشرفت علم و تکنولوژی است. همزمان با این تغییرات نظام آموزشی نیز باید پاسخ‌گوی نیازهای دانش آموزان و آماده کردن آن‌ها برای رویارویی با این تحولات و مسائل و مشکلات آن باشد. اما از آنجا که محتوای برنامه‌ی درسی مدارس پاسخ‌گوی نیازها و سؤالات دانش آموزان امروز نیست، مسائل روز جامعه و جهان در برنامه‌ی درسی گنجانده نشده‌اند و دانش آموزان دوره‌ی راهنمایی تحصیلی در آستانه‌ی ورود به جامعه و تعاملات اجتماعی قرار دارند، لذا ضرورت توجه به اصلاح برنامه‌ی آموزشی و استفاده از شیوه‌ی تلفیقی، بیش از پیش، احساس می‌شود.

در این راستا، تحقیق حاضر، به تلفیق درس تربیت بدنی با دروس ریاضی و جغرافیا، به منظور پیشرفت یادگیری در آن زمینه‌های درسی و نشان دادن ارتباط موجود بین این دروس خواهد پرداخت و به ایجاد بینش تازه‌تر و گسترده‌تر در مورد درس تربیت بدنی از طریق برنامه‌های تلفیقی منجر خواهد شد. همچنین موجب می‌شود یادگیری به صورت تبدیلی و مشارکتی باشد نه معلم محور و انتقالی. این کار برای اولین بار در ایران

اجرا خواهد شد و باعث خارج نمودن درس تربیت بدنی از جریان سنتی آن خواهد شد و همچنین سبب ایجاد ادراکات تازه ای نسبت به درس تربیت بدنی و برنامه آموزشی این درس ، بین مدیران ، متخصصین و معلمان سایر دروس می گردد و معلم تربیت بدنی را به عنوان یک مدل متفکر و تربیت بدنی را به عنوان وسیله ای جهت ترغیب برای کشف و جست و جوی مسائل و ایجاد راه حل، می نمایاند و موجب می شود که درس تربیت بدنی به عنوان یکی از جامعترین دروس برای رشد تفکر انتقادی به صورت گسترده معرفی شده و مورد توجه قرار گیرد و به ایجاد علاقه مندی به درس تربیت بدنی در دانش آموزانی که به این درس علاقه ندارند و همچنین ایجاد زمینه تسلط یافتن به مفاهیم در دانش آموزانی که در یک موضوع یا زمینه درسی ریاضی یا جغرافیا ناموفق هستند ولی در کلاس تربیت بدنی خوب ظاهر می شوند، خواهد شد و محیط مطلوب تری را جهت یادگیری از طریق برانگیختن دانش آموزان به اجرای فعالیت ها و همچنین تکرار و بازخورد ، ایجاد خواهد کرد.

اجرای این طرح، همچنین باعث افزایش ساعت درس تربیت بدنی خواهد شد که راه حل منطقی جهت افزایش تحرک و فعالیت بدنی دانش آموزان و پیشرفت آمادگی بدنی و اجرای حرکتی آنان است و گامی مؤثر در جهت اهداف تندرستی آموزش و پرورش می باشد.

بر این اساس ، محقق بر آن است که با اجرای شیوه ی تلفیق درس تربیت بدنی با دروس جغرافیا و ریاضی ، در صورت موفق بودن آن ، در حرکت جهانی به سمت تلفیق رشته ها و رفع چند پارگی حیطه های درسی و افزایش یادگیری معنادار در دانش آموزان جهت رویارویی هرچه بهتر با موضوعات زندگی واقعی ، گامی مؤثر بردارد.

۱-۴ اهداف تحقیق

۱-۴-۱-هدف کلی

بررسی تلفیق درس تربیت بدنی با دروس ریاضی (حیطه ی علوم پایه) و جغرافیا (حیطه ی علوم انسانی) ، در یادگیری این درس در دانش آموزان دختر سال اول مقطع راهنمایی شهرستان کرمانشاه در سال تحصیلی

- ۱- توصیف نمرات دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند.
- ۲- توصیف نمرات دانش آموزانی که درس جغرافیا را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند
- ۳- مقایسه ی میزان یادگیری دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند
- ۴- مقایسه ی میزان یادگیری دانش آموزانی که درس جغرافیا را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند
- ۵- توصیف نمرات حیطه ی دانش دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند.
- ۶- توصیف نمرات حیطه ی فهم ، کاربرد ، تحلیل ، ترکیب و ارزشیابی دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند.
- ۷- توصیف نمرات حیطه ی دانش دانش آموزانی که درس جغرافیا را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند.
- ۸- توصیف نمرات حیطه ی فهم ، کاربرد ، تحلیل ، ترکیب و ارزشیابی دانش آموزانی که درس جغرافیا را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند.
- ۹- مقایسه میزان علاقه ی دانش آموزان به درس ریاضی قبل و پس از تلفیق درس تربیت بدنی با آن در دانش آموزان.
- ۱۰- مقایسه میزان علاقه ی دانش آموزان به درس جغرافی قبل و پس از تلفیق درس تربیت بدنی با آن در دانش آموزان.

۱- ۵ فرضیه‌ها

- ۱- بین یادگیری دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند، تفاوت معناداری وجود دارد.
- ۲- بین یادگیری دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند، تفاوت معناداری وجود دارد.
- ۳- بین یادگیری حیطه ی دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند، تفاوت معناداری وجود دارد.
- ۴- بین یادگیری حیطه ی فهم دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند، تفاوت معناداری وجود دارد.
- ۵- بین یادگیری حیطه ی کاربرد دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند، تفاوت معناداری وجود دارد.
- ۶- بین یادگیری حیطه ی تحلیل دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند، تفاوت معناداری وجود دارد.
- ۷- بین یادگیری حیطه ی ترکیب دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند ، تفاوت معناداری وجود دارد.
- ۸- بین یادگیری حیطه ی ارزشیابی دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند ، تفاوت معناداری وجود دارد.
- ۹- بین یادگیری حیطه ی دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می‌بینند و دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه سنتی آموزش می‌بینند ، تفاوت معناداری وجود دارد.

۱۰- بین یادگیری حیطه ی فهم دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می بینند و دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه سنتی آموزش می بینند ، تفاوت معناداری وجود دارد.

۱۱- بین یادگیری حیطه ی کاربرد دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می بینند و دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه سنتی آموزش می بینند، تفاوت معناداری وجود دارد.

۱۲- بین یادگیری حیطه ی تحلیل دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می بینند و دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه سنتی آموزش می بینند ، تفاوت معناداری وجود دارد.

۱۳- بین یادگیری حیطه ی ترکیب دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می بینند و دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه سنتی آموزش می بینند، تفاوت معناداری وجود دارد.

۱۴- بین یادگیری حیطه ی ارزشیابی دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می بینند و دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه سنتی آموزش می بینند ، تفاوت معناداری وجود دارد.

۱۵- بین یادگیری معنادار دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می بینند و دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه سنتی آموزش می بینند ، تفاوت معناداری وجود دارد.

۱۶- بین یادگیری معنادار دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می بینند و دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه سنتی آموزش می بینند ، تفاوت معناداری وجود دارد.

۱۷- بین میزان علاقه به درس ریاضی در دانش آموزانی که درس ریاضی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می بینند ، قبل از اجرای تلفیق با درس تربیت بدنی و پس از آن ، تفاوت معناداری وجود دارد.

۱۸- بین میزان علاقه به درس جغرافی در دانش آموزانی که درس جغرافی را به شیوه تلفیق با درس تربیت بدنی آموزش می بینند ، قبل از اجرای تلفیق با درس تربیت بدنی و پس از آن ، تفاوت معناداری وجود دارد.